

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Til
Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
nve@nve.no.

Vår ref: 29.2014 Vår dato: 14.08.14

Deres ref: 201400807-2 Deres dato: 05.05.2014

Uttalelse vedrørende søknad om konsesjon for overføring av Skytjedalsvatnet til Sima Kraftverk, Eidfjord Kommune

Saken gjelder: Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet skal uttale seg vedrørende søknad om konsesjon for bygging av Skytjedal pumpe – Simavassdraget – Eidfjord Kommune – Hordaland.

Tiltakshaver: Statkraft Energi AS

Fakta: Tiltakshaver søker om konsesjon for å bygge Skytjedal pumpe, i Skytjedalen i Eidsfjord Kommune. Bakgrunnen for søknaden er at tiltakshaver ønsker å utnytte det energipotensialet som allerede finnes i regulerte vassdrag i Eidfjord.

Hovedhensikten med anlegget, er å pumpe vanntilsiget fra restfeltet til Skytjedalsvatnet (kote 837) inn på eksisterende overføringstunnel mellom Sysenvatnet og Rembesdalsvatnet. Overføringen vil skje ved å bygge et pumpeanlegg ved østenden av Skytjedalsvatnet, og pumpe tilsiget via en nedgravd rørledning ca. 3 km opp til eksisterende bekkeinntak i Skytjedalselva (kote 945). Elva er et sidevassdrag i Simavassdraget, som renner ut i Simadalsfjorden. Øvre deler av nedbørsfeltet til Skytjedalsvannet blir i dag tatt inn i en overføringstunnel mellom Sysenvatnet og Rembesdalsvatnet,

I planen inngår også å løfte eksisterende terskel i Skytjedalsvannet med 25cm, for å lage et mindre magasin i vannet. Det skal også strekkes en 22kV luftledning fra eksisterende linje til Rembesdalvatnet og sørover mot Skytjedalsvatnet. Siste del av strekket vil gå i jord, og

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693

igjennom vannet bort til pumpestasjonen. Prosjektet er beregnet til å gi en årlig netto produksjonsøkning ved Sy-Sima kraftverk på ca. 27 GWh.

Vurdering:

Villreinnemnda skal uttale seg i forhold til villreininteressene i området, og vektlegger i sin vurdering området sin betydning som leveområde og området sin følsomhet ovenfor inngrep. Man vurderer også tiltaket i forhold til om det vil generere økt bruk og mer ferdsel i området.

Skytjedalsvatnet ligger innenfor nasjonalt villreinområde (Sone B) i regional plan for Hardangervidda, og innenfor LNF område i kommuneplanens arealdel for Eidfjord Kommune.

I regional plan for Hardangervidda (2011-2025) står det følgende i §2.6 i generelle retningslinjer om kraftutbygging og kraftlinjer:

Ny eller utvidelse av eksisterende kraftutbygging eller kraftlinjer bør unngås i villreinens leveområder.

Unntak kan gjøres for tiltak som ikke innebærer nye inngrep av betydning for bevaring av villreinstammen, samt for tiltak med samlet positiv miljøgevinst knyttet til villrein, landskap og andre miljø- og verneinteresser.

Området Simadalen/Skytjedalen har vært prega av kraftutbygging i flere ti talls år, med to store kraftverk kalt Lang-Sima og Sy-Sima. Det er opprettet flere damanlegg og rørledninger til Sima Kraftverk, blant annet fra Sysenvatnet, Rembesdalsvatnet, Isdalsvatnet og Langvatnet.

I konsekvensutredningen for Skytjedal pumpe, så er omtalen av villrein så å si fraværende. Vi ser ikke at det er gjort noe reel konsekvensutredning for villreinen. Norge har et internasjonalt ansvar for å ta vare på den unike villreinstammen på Hardangervidda. Det er viktig at tiltakshaver tar konsekvensene på alvor i villreinens leveområde.

Influensområdet ligger i utkanten av nasjonalt villreinområde, og er et område som har vært lite brukt av villreinen de siste 20-30 årene. Om dette er en konsekvens av den allerede eksisterende kraftutbyggingen er ikke godt si. I følge lokal representant for Villreinnemda, Endre Lægreid, har villreinen de siste årene brukt området rundt Hardangerjøkulen mer, og det har også vært en del aktivitet vest og nordvest av Hardangerjøkulen. Dette bekreftes også fra GPS-data de siste årene på villrein i området.

Siden begynnelsen av 2000-tallet har det vært en liten villreinstamme på vidda, stammen har vært under oppbygning i flere år og er nå på ca. 10 000 vinterdyr. Med økt villreinstamme vil

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693

også arealbruken til dyra øke. Villrein har blitt observert i nærheten av influensområdet, og vi bør derfor ikke avskrive Skytjedalsfjellet med tilhørende områder som villreinområde. Det er kjent at Nordfjellareinen og Hardangerviddareinen har en viss utveksling, og mesteparten av denne utvekslingen skjer på østsiden av jøkulen. Med økt arealbruk kan også områdene vest for jøkulen være aktuelle.

Spesielt i anleggsfasen og ved vedlikehold av pumpehuset etter ferdigstilling vil helikoptertrafikk, støy og menneskelig ferdsel kunne forstyrre villreinen. Det er et nasjonalt ansvar å sikre og ivareta villreinens leveområder, en utbygging med tilhørende installasjoner og menneskelig aktivitet knyttet til anlegg og vedlikehold kan sammen med eksisterende inngrep gi en ytterligere barriere effekt som hindrer villreinens fremtidige bruk av områdene.

På grunn av kraftutbygging og turisme på vestsiden av jøkulen er korridoren som villreinen kan passere uforstyrret på, blitt redusert. Villreinnemda er negative til nye store inngrep i området som kan gi ytterlige barrierer for villreinens fremtidige bruk av området, spesielt nå som arbeidet for konseptutvalgtredelse (KVU) for rv.7 igangsettes.

Skytjedal Pumpe kan defineres som et mindre inngrep, der anleggsfasen anses som mer kritisk for villreinen enn selve inngrepet og pumpehuset i seg selv.

Villreinnemda ønsker at det blir tatt særlig hensyn under anleggsperioden, og at inngrepene reduseres til et minimum. Blir det observert villrein i nærheten under anleggsarbeidet, bør arbeidet gjøres så skånsomt som mulig, slik at villreinen kan gå uforstyrret i området.

Forslag til Uttalelse:

Villreinnemda for Hardangerviddaområdet har ut ifra villreinhensyn, ønske om at det blir tatt særlig hensyn under anleggsperioden, og at inngrepene reduseres til et minimum. Blir det observert villrein i området bør arbeidet gjøres så skånsomt som mulig, eventuelt stoppes om nødvendig, slik at villreinen kan gå uforstyrret i området. Tiltakshaver bør opprette rutiner for dette. Villreinnemda ønsker at tiltakshaver i fremtiden gjør en grundigere jobb med konsekvensutredning for villrein. Spesielt når utbygging skjer i et nasjonalt viktig villreinområde. Ellers ingen merknader.

Behandling i arbeidsutvalget i villreinnemda:

Lokal representant har vurdert saken.

Arbeidsutvalget har vurdert saken, og støtter forslag til uttalelse.

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693

Uttalelse:

Villreinnemda for Hardangerviddaområdet har ut ifra villreinhensyn, ønske om at det blir tatt særlig hensyn under anleggsperioden, og at inngrepene reduseres til et minimum. Blir det observert villrein i området bør arbeidet gjøres så skånsomt som mulig, eventuelt stoppes om nødvendig, slik at villreinen kan gå uforstyrret i området. Tiltakshaver bør opprette rutiner for dette. Villreinnemda ønsker at tiltakshaver i fremtiden gjør en grundigere jobb med konsekvensutredning for villrein. Spesielt når utbygging skjer i et nasjonalt viktig villreinområde. Ellers ingen merknader.

Villreinnemnda ønsker å bli orientert om den videre behandlingen av søknaden.

Med hilsen

Olav H. Opedal (s)
leder

Live Sunniva Gladheim
sekretær

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693